

BOL-006 Hizlari ezezaguna
Ziortza-Bolibar, Bizkaia

Aurkibidea

Biografia

Bolibarreko emakumea. 1985eko uztailean egin zitzaion elkarrizketa hau HABEko "Alfabetatzerako Langaia. Bizkaieratik Baturantz" liburuaren prestaketarako.

Zintak

BOL-006

- **Proiektua:** Alfabetatzerako Langaia. Bizkaieratik Baturantz
- **Elkarrizketatzailea(k):**
- **Data:** 1985-07-01
- **Iraupena:** 5 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiolea, Nerea
- **Emalea:** Aita Villasante Euskaltegia, Gernika-Lumoko

Pasarteak

1. Ziortza

- **Erref:** BOL-006/001
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Done Jakue bidea egiten zutenak Ziortzatik pasatzen ziren.

Transkripzioa

- Ta emetik gora goisela, kamiñon gora, esotzut -esateuat- elixie amaitzen da, o sea, elixien atzien Upetei sala da. .. erreta. Ta klaro arek ormak... eta segidu aurrera ta beste Upetei , eta aurrera Ospitxela. Ta an, Ospitxalien -selan san «camino de Santiago»-an gelditxesitxuan, ba, amen paseta sienak gaba eitxen an... -bai ba, «Camino de Santiago»tik etosena' pa, se esatenajan ba- da gero an gaba einje, ba, es taki'pa nik andik gora, eee, Ontzuragatxi' sier, an be selan «Camino de Santiago»k segitzen daben andik aurrera... Da an Ziortzan jasak ate bi: bata beien ta besta goixen, da barruen «korrue» esatejakona. Da an pasaeise etxe danetik elixa', aitzeustek?

2. Feriara

- **Erref:** BOL-006/002
- **Iraupena:** 0:00:22. **Hasi:** 00:00:47. **Bukatu:** 00:01:09
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Lehen astoz joaten ziren baserriko produktuak saltzera.

Transkripzioa

- Esatejuan len se -neuk enejuan esautu baiña- selan astukin jutesien batzuek injjarra eruten, beste batzu' sagarra, al eben modun, buruen da astutan da... euren oiñes, ortosik, al eben modun, euren txanpontxu'k etxe'a ekarta' da... Guk eskendun olakoik -etxua, eskenduan guk esau' da ikusi bes baiña entzunek dittuk orrek...

3. Artoa

- **Erref:** BOL-006/003
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:01:09. **Bukatu:** 00:03:58
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Errota
- Baserria » Baserriko lanak » Artoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

<p>Artoa baserrietan elikagai garrantzitsua zen. Artoan ereiteko eta batzeko prozesua azaltzen du. Errotaria "zorruen mendi" zeritzonarekin gelditzen zen, ehotzeko eramandako zati batekin. Prozesua bukatzerakoan taloak eta morokilak egiten zituzten.</p>

Transkripzioa

- Ba... len emengo jatekue esko baserrixen izetxesan artue. Oiñ ogixe izeten dan lez, artue, se esuan ogirik eoten ta ogixe artzen basan be, ba, garixe artzen basan be saldu ein biar diru pixkat artzeko ta artue jan biar etxien. Da biar asko ein biar artuari. Maitzi'n erein, gero or, bagallien asitxe pixkat jorratu; gero indarra batu, se sasotan eingo suan ba? Santa Eujeniako aldien, ba... garagarrille... ez, iraillien, iraille; gero, urrixen artue batuu. Gero batzuk ganbaran bota solte ta beste batzuk malutetxuas lotu te esei. A be eiñ eiñbizuan, e? Pentzau selako biarra san... barrerik es eiñ! Gero, siketikuen, ba, neguen otz eitxeuanin, garandu, bana banan, artu bata bestias sokorrak eta rraa-rraa garandu. Gero siketijuen ondo, se bustixe erutebaban errota' esuan arto gosue eitxen da... talue arrotu es da... a ondo siketute gero errota'. Da errotan, ba pixkat kentzejuan errotarixek sorruan alde se a' pe biarra debaide esin leixean eiñ de... estok aizen ori? Diru` etxuan da, ba, «sorruen mendi» esatejakona kentzejakuan, apurtxu bat, euneko onenbeste... errotarixe fiñe basan; basan tranposotxu, ba, pixkat ostu. Ba! orrek olantxe sitxuan... Da gero, ba, talu eitxe zuan: ipini ure irakitxen, gatza bota pixkat, da maixan ganien edo ontzixen baiña maixa ganien, geixenetan e? Botatezuan urune, ein erdixen zulotxue da ur berue bota ara da ondo ibili. Zemat eta geixa ibili gozuaue! Gero jo politxo politxo -ez pentzau edozelan, e- biribil biribille talue eiñ da pagie su ederra einde ipini da... a txapela lez arrotu biar ezetejuan e? beko suten. Ordun etxeun ongo kontuik! de beko suten. BALA! buelta emon da gero an prasan ipuni parrillak da igul amar ume ta be armosu emoteko amak ta arek epeletan eukitxe, arek katilluta' emon. Aitxek bexek jatzi, da esnie ipini galderean egosten an... tximinixako laatzien (ik estok esautu ori, a! orrek esautzeko baserrire jun bisuan morro... da morro krixedak ogi jan baik koitxaduek...) barreik esei eiñ, e? au geuri barren eitxera etorride!... Morokillek biar gogortxuao eukitejok. A ipintxesuan, ordun esauat, latzi'n esei ontzixe, ipini uras an, baiña ur beruai, e? bota urune da arek pelotak eiñ estaitxesan eraiñ jjeraiñ jjeraiñ, gogor -izerdixe atea bear isetezuan a eitxeko, morokille eitxeko- da morokille ondo egositxe gero... a bai sosue jateko! gustetejakonentzako baiña ni gastetan janda naoles arto asko on etxuatai, es morokillik ez taloik.

4. Gerra denbora

- **Erref:** BOL-006/004
- **Iraupena:** 0:01:02. **Hasi:** 00:03:58. **Bukatu:** 00:05:00
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra sasoiari, eskolak zarratu zituzten; hori dela eta, 10 urterekin eskolara joateari utzi zion. Jende asko neskame joaten zen etxean gose izanez gero.

Transkripzioa

-Ba, gerra denporan, eskolan, ba, etxuan emen eskolaik, sarratu sitxuan eskolak, da amar urtas urten eibier. Da etxien, erdi kale erdi baserri, de gosik egongo espagiñe baserreri urten biar, krixeda. Da krixeda jun de an, ba, danak einbier: umik sainjju, ardixek sainjju... al sana. Da, denpora txarra baeun be, artu ardixek da basora da... se eingo nejuan, ba, amar urtas. Kaltzagiñen: kaltzetorratza galdu, errenmendatu biar bera topetan, a eiñ barik esin etxe'a jun; gero, urrengo igul an goixen mendixen, billotza igaul ardixek, da artik a billotz koitxaue busti bustixe ta illuntzin, gaba joko espaban, ariñ etxa' ardixek ondoik si'la. Orrek pasaute gasak gerra denporan... gerri geutzako be latza isen suan e? Es pentzau. .. Guk bonbardeoik, jankuari eskerrak, es genduan euki, baiña geuretxuek pasaute gasak geu be.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-05

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com